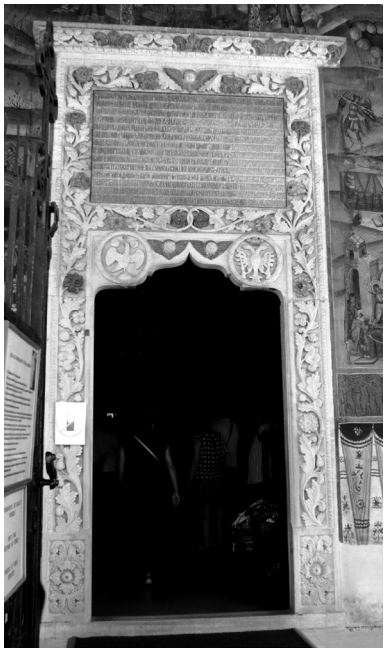
Văcărești – (im)posibilitatea unei insule

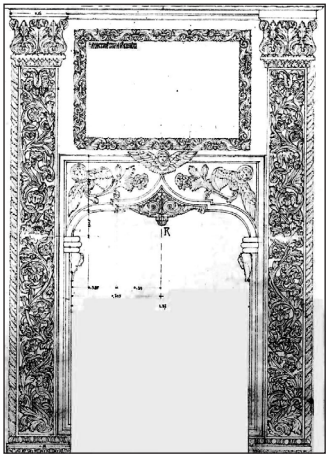
Scăpată ca prin minune din ocupaţii militare, războaie şi cutremure, Mânăstirea Văcăreşti ar fi fost un motiv de mândrie pentru cultura românească. Pentru Delta Văcăreştiului nu avem motive de mândrie, ea nefiind o creaţie a bucureştenilor ci a naturii ce supravieţuieşte între malurile de beton.

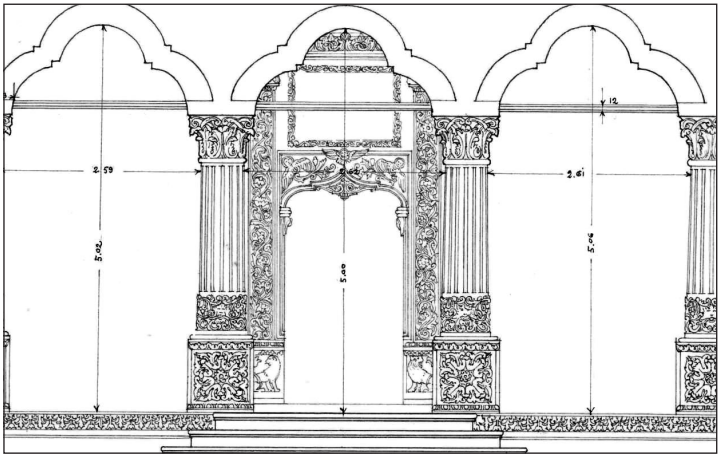
Refulată de istoria naţională până se ajunge să fie apreciată de Nicolae Iorga în cadrul Bizanţului după Bizanţ, Mânăstirea de pe fosta moşie a boierilor Văcăreşti era o continuare a tradiţiei autohtone.

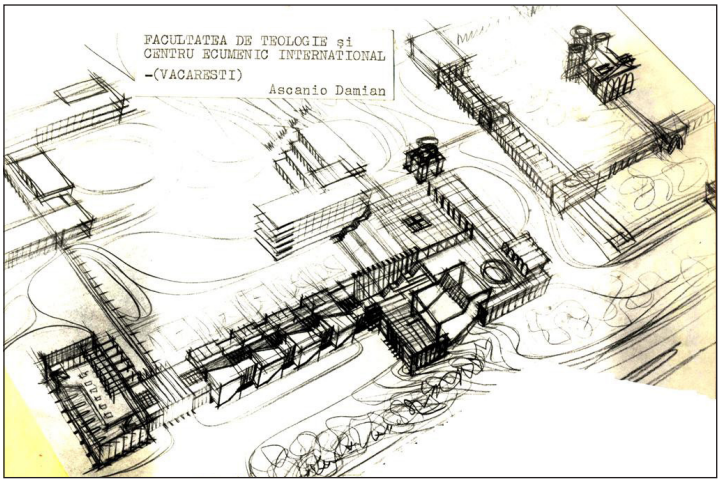

Portal Mănăstirea Hurezi

Mavrocordaţii nu erau cu totul venetici şi au legitimat legătura lor cu osul domnesc (precum o făcuse altădată Neagoe Basarab) prin acest monument. Amplasarea sa distantă de vatra oraşului sugerează totuşi o poziţie politică precară. Iar întemniţarea domnitorului Nicolae Mavrocordat pe parcursul construcţiei nu face decât să prefigureze viitorul său. După moartea celor doi ctitori (Nicolae şi fiul său Constantin) ansamblul, înzestrat cu multe moşii, decade. Din metoc al Ierusalimului, după 1848 devine un Ierusalim pentru mitocani. Aici găseşte Tudor Arghezi inspiraţia pentru “Flori de mucigai”. Biserica penitenciarului Văcăreşti îşi deschidea porţile doar duminca. Este totuşi întreţinută şi restaurată în

perioada interbelică. Una dintre coloanele din pridvor este înlocuită atunci, dar turla mare nu este refăcută.

Decăderea bisericii reîncepe odată cu desfiinţarea penitenciarului în anii ‘60. Apoi, în 1973, apare o geană de speranţă. Ansamblul intră în restaurare şi i se găsesc câteva întrebuinţări: muzeu de artă, muzeu al trecutului revoluţionar (se recunoaşte închiderea lui Nicolae Ceauşescu) şi, în final, parte a unui Institut teologic. Ultima variantă ar fi trebuit să salveze ansamblul dar cu o condiţie. Patriarhul Iustinian ar fi trebuit să renunţe la Mitropolie în schimbul său iar dealul acesteia ar fi fost sistematizat. Finalul este cunoscut: au fost puse în practică nişte proiecte pentru un nou tribunal, după ce biserica şi ansamblul au fost demolate în grabă. Tribunalul nu

este terminat până în 1989, iar fundaţiile sale sunt folosite ca temelie pentru un centru comercial. Se spune că un număr de coloane de marmură inspirate de cele din Biserica mare au fost înglobate de arhitecta Anca Petrescu în Casa Poporului[1].

Între timp, au existat propuneri pentru reconstrucţia ansamblului sau doar a bisericii, fie pe acelaşi amplasamant, fie pe locul actual al Catedralei Mântuirii Neamului. După demolare, aprecierea mânăstirii s-a schimbat, dar încă mai există voci care consideră că a fost o biserică grecească pe pământ românesc.

Sursă fotografii:

Releveul Bisericii Văcărești, Iotzu și Zagoritz, 1908

Proiect Ascanio Damian pentru Centru ecumenic internațional, Văcărești

1 Gheorghe Ionescu. Ce se poate face cu o arhitectă atît de „mare”. *Arhitext,* nr. 1, 1990